

Іноземці

ІНОЗЕМЦІ – особи, які перебувають на території певної держави, не маючи її громадянства. У країні перебування І. встановлюють нац. режим, режим найбільшого сприяння, спец. режим (для передбач. законами або міжнар. угодами категорій іноз. громадян). Спец. режим надають переважно главам та працівникам дипломат. і консул. представництв, ін. особам, які користуються відповід. привілеями та імунітетами. Правовий статус І. на території України регламентовано її Конституцією і Законом «Про правовий статус іноземців» (1994). За цими актами І. визнають осіб, які мають громадянство іноз. держав і не є громадянами України, та осіб без громадянства (не мають громадянства жодної з держав; див. також [Безгромадянство](#)). І. можуть у встановленому порядку іммігрувати в Україну для постій. проживання або з метою працевлаштування (на певний період) і тимчасово перебувати на її території. В Україні І. мають такі самі права та свободи, відповідно, такі ж обов'язки, як і громадяни України, окрім політ. та окремих екон. і культур. прав, свобод, обов'язків, передбачених Конституцією, законами України, міжнар. договорами. І. в Україні рівні перед законом незалежно від походження, соц. і майн. стану, расової та нац. приналежності, статі, мови, ставлення до релігії, роду і характеру занять та ін. обставин. Відповідно до Закону «Про правовий статус іноземців» вони мають права на інвестиц. та підприємниц. діяльність, працю, відпочинок, освіту, охорону здоров'я, соц. захист, житло, майн. та особисті немайн. права, користування досягненнями культури, участь в об'єднаннях громадян, свободу совісті, пересування на території України, вибір місця проживання тощо. Якщо іноз. державою встановлено обмеження щодо реалізації прав і свобод громадянами України, КМ України може прийняти відповідне рішення стосовно порядку здійснення прав і свобод громадянами цієї держави на території України. Для захисту своїх прав і свобод І. можуть звертатися до суду та ін. держ. органів. У судочинстві вони користуються такими ж процесуал. правами, що й громадяни України. І. не можуть обиратися і бути обраними до органів держ. влади та місц. самоврядування, брати участь у референдумах, на них не поширено заг. військ. обов'язок. Законом врегульовано питання в'їзду в Україну І. та їхнього виїзду, зокрема встановлено, що І. можуть в'їжджати в Україну за дійс. нац. паспортами або документами, що їх замінюють, і повинні отримати у встановленому порядку в'їзну візу, якщо інше не передбачено законодавством України (див. [Безвізовий в'їзд](#), [Виїзд з України і в'їзд в Україну](#)). Реалізація І. своїх прав і свобод не повинна завдавати шкоди нац. інтересам України, правам,

свободам, закон. інтересам її громадян та ін. осіб, які проживають в Україні. І. зобов'язані поважати та дотримуватися Конституції і законів України, шанувати традиції та звичаї її народу. За порушення І. встановленого порядку перебування (проживання без документів на право проживання або за недійс. документами; недотримання порядку реєстрації чи пересування, вибору місця проживання, працевлаштування; ухилення від виїзду після закін. терміну перебування, порушення правил транзит. проїзду через тер. України) до них застосовують заходи, передбачені законодавством. Правові статуси іноз. громадян та осіб без громадянства в Україні різняться. Для останніх існують деякі обмеження. Є певні відмінності й щодо правил поведінки та пересування вказаних категорій осіб територією України.

Бібліографічний опис:

Іноземці // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-12336>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).